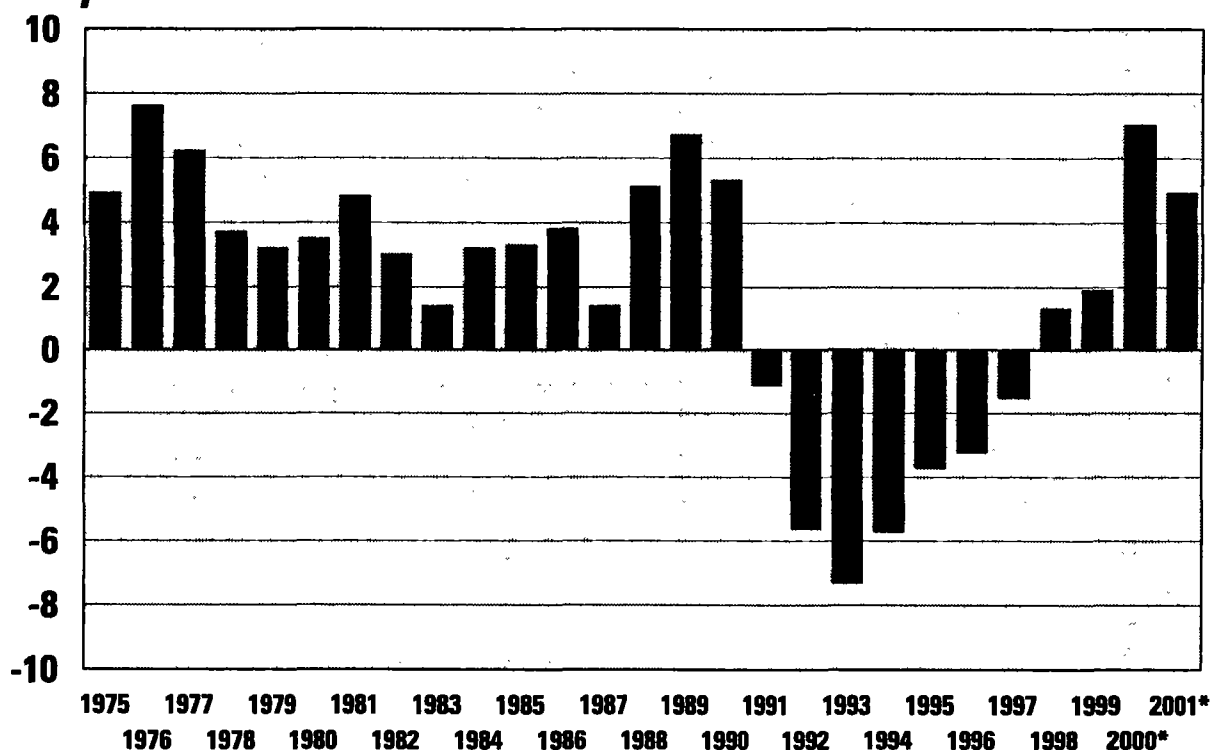

Julkisyhteisöjen alijäämä ja bruttovelka EMU-kriteerien mukaisina

Helmikuussa 2002 raportoidut tilastotiedot

Julkisyhteisöjen EMU-alijäämä 1975–2001*, prosenttia BKT:sta

TILASTOKESKUS

Tilastokeskus on koonnut EU:n komissiolle laadittuun raporttiin tilastotietoja, joita käytetään arvioitaessa jäsenmaiden julkisen talouden tilaa. Raportointi on osa niin kutsuttua liiallisten alijäämien menettelyä. Tietoja käytetään myös EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen yhteydessä.

Valtiovarainministeriö laatii raporttiin sisältyvät ennusteet tulevasta vuodesta.

Tässä julkaisussa esitetään viimeisimpien tilastotietojen ohella lukujen laadintaperiaatteita. Lisäksi kuvataan pääpiirteissään valtiontalouden budjettialijäämän ja kansantalouden tilinpidon mukaisen alijäämän (nettoluotonoton) yhteydet sekä julkisyhteisöjen EMU-velan muutokseen vaikuttaneet tekijät. Vuosia 2000 ja 2001 koskevat tilastotiedot ovat ennakkollisia.

Alijäämäraportointi perustuu EU:n kansantalouden tilinpitojärjestelmään, EKT 1995:een. EMU-alijäämän ja -velan käsitteitä kuvataan luvussa "Käsitteet ja menetelmät".

Katsaus

Julkisyhteisöjen ylijäämä kutistui kolmanneksella vuonna 2001

Julkisyhteisöjen ylijäämä pieneni 2,6 miljardia euroa (15,5 mrd. mk) vuoden 2000 ennätyslukemista. Ylijäämä oli vuonna 2001 ennakkotietojen mukaan 6,6 mrd. euroa (noin 39 mrd. markkaa) eli 4,9 prosenttia BKT:sta, kun vastaavat luvut olivat edellisvuonna 9,2 mrd. euroa (54,6 mrd. markkaa) ja 7 prosenttia BKT:sta. Ylijäämän kutistuminen johtui lähinnä valtiosta, jonka rahoitusasema heikkeni edellisvuodesta kaksi mrd. euroa (12 mrd. markkaa). Valtio oli kuitenkin noin 2,5 mrd. euroa (vaajat 15 mrd. mk) ylijäämäinen. Kuntasektori puolestaan muuttui ennakkotietojen mukaan jälleen ali-

jäämäiseksi. Sektorille kertyi alijäämää 0,4 mrd. euroa (2,4 mrd. markkaa). Sosiaaliturvarahastoista työeläkelaitokset keräsivät 4,3 mrd. euron (26,6 mrd. markan) ja muut sosiaaliturvarahastot 0,1 mrd. euron (0,8 mrd. markan) ylijäämän.

Valtion luvut perustuvat valtion hallinnollisen ja liikekirjanpidon tammi-marraskuun kertymätietoihin ja keskeisistä tilivirastoista saatuihin koko vuotta koskeviin ennakkotietoihin vuodelta 2001. Kuntatalouden arviointiin käytettiin Tilastokeskuksen kunnille ja kuntayhtymille tekemää edellisvuotta koskevaa tilinpäätösarviokyselyä.

Taulukko 1. EMU-alijäämä (-), prosenttia BKT:sta

	1998	1999	2000*	2001*
Valtionhallinto	-1,5	-0,7	3,4	1,9
Paikallishallinto	-0,3	-0,3	0,2	-0,3
Sosiaaliturvarahastot	3,1	2,9	3,3	3,3
siitä: Työeläkelaitokset	3,2	2,8	3,2	3,2
Muut sosiaaliturvarahastot	-0,1	0,1	0,1	0,1
EMU-alijäämä	1,3	1,9	7,0	4,9

* = ennakkotieto

EMU-velan BKT-osuus edelleen laskussa

Vuonna 2001 julkisyhteisöjen yhteenlaskettu bruttovelka väheni kolmatta vuotta peräkkäin, yhteensä 1,4 mrd. euroa (runsaat 8 mrd. markkaa)¹. Velka kutistui kuitenkin selvästi edellisvuotta vähemmän, jolloin velka lyheni nettomääräisesti 4 mrd. euroa (lähes 24 mrd. markkaa). Velan väheneminen selittyy lähinnä valtion velan nettokuoletuksista. Työeläkelaitokset sijoittivat edellisvuoden tapaan runsaasti ulkomaille ja niiden luotonanto valtiolle ja kuntasektorille pieneni entisestään.

Bruttovelasta päästään EMU-velkaan vähentämällä julkisyhteisöjen sisäiset velat. Sisäiset velat vähenivät 2,6 mrd. euroa (15 mrd. markkaa) vuonna

2001 eli enemmän kuin julkisyhteisöjen bruttovelka. Seurauksena EMU-velka eli julkisyhteisöjen velka talouden muille sektoreille ja ulkomaille kasvoi noin miljardi euroa (vajaat 7 mrd. markkaa).

Vaikka euromääräinen EMU-velka on vuosia 1998 ja 1999 lukuun ottamatta kasvanut koko 1990-luvun, velan BKT-osuus on vuoden 1994 jälkeen supistunut. Viime vuoden lopussa EMU-velan osuus BKT:sta oli ennakkotietojen mukaan 43,6 prosenttia. Vuotta aiemmin velkaosuus oli 0,4 prosenttiyksikköä korkeampi. Huipussaan velan BKT-osuus oli vuonna 1994, jolloin suhdeluku oli 58,0 prosenttia.

Taulukko 2. Julkisyhteisöjen bruttovelka ja EMU-velka

	1998	1999	2000*	2001*
A. Bruttovelka, mrd. euroa	78,8	76,4	72,4	71,0
– muutos, mrd. euroa	0,4	–2,3	–4,0	–1,4
– prosenttia BKT:sta	67,9	63,5	55,2	52,6
B. Julkisyhteisöjen sisäiset velat, mrd. euroa	22,2	20,0	14,7	12,2
– muutos, mrd. euroa	1,7	–2,2	–5,3	–2,6
A–B, EMU-velka, mrd. euroa	56,6	56,4	57,7	58,9
– muutos, mrd. euroa	–1,3	–0,1	1,3	1,2
– prosenttia BKT:sta	48,8	46,8	44,0	43,6
Bruttokansantuote	116,0	120,5	131,2	135,1

* = ennakkotieto

¹ Valtiokonttorin velkaraportin mukainen valtionvelka väheni 1,7 mrd. euroa (10 mrd. markkaa). Summasta osa oli valtion sisäisten velkojen muutosta, mikä jätetään huomiotta valtion EMU-velkaa laskettaessa. Valtion EMU-velka on myös hieman kattavampi kuin Valtiokonttorin raportoima velka.

Raportointi

Perustana Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä EKT 1995

EMU-alijäämä vastaa kansantalouden tilinpidossa laskettua julkisyhteisöjen nettoluotonottoa/-antoa lukuunottamatta swap- ja korkoterminisopimukseen liittyviä nettomaksuja, jotka EMU-alijäämäraportoinnissa kirjataan korkomenoihin (alijäämään), mutta kansantalouden tilinpidossa johdannaisvelan muutoksiksi (ei vaikuta alijäämään)². Suomen kansantalouden tilinpidossa em. maksut

kirjataan toistaiseksi myös tilinpidon mukaisiin korkoihin, joten raportoitu EMU-alijäämä vastaa suoraan kansantalouden tilinpidon alijäämää. Myös bruttokansantuote raportoidaan tilinpidon mukaisena. Sen sijaan EMU-kriteerinä käytetty velkakäsite poikkeaa EKT95:stä sekä arvotuksen että kattavuuden osalta (ks. luku "Käsitteet ja menetelmät").

Raportointimenettely

Vuoden 1992 alussa allekirjoitetun Maastrichtin sopimuksen mukaisesti EU:n jäsenmaat pyrkivät välttämään liiallisia julkisyhteisöjen alijäämiä. Sopimuksen liitteessä on määritelty viitearvot julkisyhteisöjen suunnitelluille ja todellisille budjettialijäämille ja julkiselle velalle osuutena BKT:sta, sekä näiden käsitteiden sisältö.

EU:n komissiolle kahdesti vuodessa päivitettävissä raportissa kukin jäsenmaa kuvaa valtion budjetin ali/ylijäämän ja kansantalouden tilinpidon mukaisen valtion ali/ylijäämän (nettoluotonoton/-annon) yhteyden. Lisäksi raportissa esitetään koko julkisyhteisöt-sektorin nettoluotonannon ja bruttovelan muutoksen väliset yhteydet ja velkakanta. Budjettialijäämä kuvataan kussakin maassa noudatettavan budjettikäytännön mukaisena kun taas nettoluotonoton on oltava EKT95:n mukainen ja siten periaatteessa yhtenäinen kaikissa jäsenmaissa.

Alijäämäraportoinnissa syntyvät tiedot ovat vertailukelpoisimpia julkisen talouden tilan kuvaajia. Tähän vaikuttaa osaltaan se, että raportin laadintaperiaatteet, luokitukset ja muu sisältö on määritelty EU:n asetuksessa (EY) 3605/93 ja asetuksen uudiste-

tussa versiossa (EY) 475/2000. Tilastotietojen vertailukelpoisuutta on pyritty lisäämään EU:n tilastoviraston Eurostatin päätöksillä sekä erityisellä alijäämä- ja velkatilastointia täsmentävällä käsikirjalla³.

Jäsenmaiden kansantalouden tilinpidon laadinnan aikataulut vaihtelevat. Siten myös elokuun ja helmikuun loppuun mennessä raportoitavat, pääosin kansallisiin tilinpitolaskelmiin perustuvat EMU-laskelmat päivitetään eri ajankohtina. Suomen tilinpitolaskelmat laaditaan ensimmäisen kerran tilastovuotta seuraavassa helmikuussa. Sen jälkeen tilastoa tarkennetaan saman vuoden heinä- ja joulukuussa. Lopulliset tiedot Suomen kansantalouden tilinpidosta valmistuvat noin kahden vuoden viiveellä. Yhtä tilastovuotta koskevat EMU-alijäämä- ja velkatiedot raportoidaan komissiolle siten viisi eri kertaa. Tilaston laadintaan käytettävissä oleva perustieto lisääntyy ajan myötä ja tilastot täsmentyvät, mikä on luonteenomaista kansantalouden tilinpidon laadintaprosessille. Samalla EMU-alijäämä, -velka ja BKT-tiedot ja niiden myötä myös julkisyhteisöjen EMU-kriteereiksi määritellyt suhdeluvut tarkentuvat.

2 Swap- ja korkoterminisopimukseen liittyvien nettomaksujen käsittelyä koskeva EU:n kansantalouden tilinpitoasetuksen muutos hyväksyttiin joulukuussa 2001 ((EY) N:o 2558/2001).

3 ESA95 Manual on government deficit and debt. First edition 2000. Eurostat.

Käsitteet ja menetelmät

Julkisyhteisöt -sektori

EKT95:n mukaiseen julkiseen sektoriin eli julkisyhteisöihin kuuluvat valtionhallinto, osavaltiohallinto, paikallishallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Suomessa julkisyhteisöihin luetaan valtio, kunnat ja kuntayhtymät, Ahvenanmaan maakuntahallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Sektorikäsite on sama sekä netto-
luotonantoa että velkaa tilastoitaessa.

Suomessa valtio- ja kuntasektoriin ei lueta valtion ja kuntien liikelaitoksia. Valtiosektoriin luetaan budjettitalouden ohella budjetin ulkopuoliset rahastot.

Sosiaaliturvarahastoihin luetaan Suomessa julkisen vallan säättämää sosiaaliturvaa hoitavat yksiköt. Näitä ovat perusturvaa toteuttavat yksiköt kuten Kansaneläkelaitos ja työttömyyskassat sekä lakisääteistä tai siihen rinnastettavaa vapaaehtoista työeläkevaikutusta hoitavat yhtiöt, eläkesäätiöt, eläkekassat sekä julkiset laitokset (esim. Kuntien eläkevakuutus). Työeläkelaitokset määriteltiin tilastoinnissa osaksi Suomen julkista sektoria EU:n komission tammi-
kuussa 1997 tekemällä erityisellä päätöksellä.

Budjettialijäämä ja nettoluotonotto

Komission kanssa tehdyn sopimuksen mukaan budjettialijäämällä tarkoitetaan Suomessa valtiontalouden kassalaskelman mukaista nettorahoitustarvetta⁴. Käsite kattaa sekä budjettitalouden että budjetin ulkopuoliset rahastot. Se lasketaan kaikkien valtion tulojen ja menojen erotuksena ennen lainanottoa ja kuoletuksia.

Nettorahoitustarpeesta päästään kansantalouden tilinpidon mukaiseen ali/ylijäämään eli nettoluotonottoon/-antoon useiden korjauserien kautta (taulukko 3, erät B..E). Nettoluotonottoon/-antoon eivät saa vaikuttaa kansantalouden tilinpidossa rahoitustaloustoimia (saatavien ja velkojen muutoksia) edustavat erät kuten lainananto, saadut lainojen takaisinmaksut tai muut finanssisijoitukset.

Satunnaisempia oikaisu-eräitä ovat valtion budjetissa tulona tai menona esiintyvät emissio- ja kurssivoitot tai -tappiot siltä osin kun niitä ei lueta tilinpidon mukaisiin korkoihin. Budjetissa vielä olevien, mutta

tilinpidossa yrityssektoriin luettavien valtion liikelaitosten nettotulojen kirjaamisesta saattaa aiheutua kirjauseroa. Eroa kassalaskelmaan aiheuttaa myös tilinpidon verojen, tukien ja korkojen kirjaaminen osittain kassaperusteesta poiketen (suoriteperusteella tai ajoituskorjattuna) sekä muut satunnaisemmat kirjaus- tai ajoituserot.

Summaamalla taulukon 3 erät A, F ja G saadaan valtiontalouden nettoluotonotto/-anto kansantalouden tilinpidossa.

Taulukosta nähdään, että merkittävin yksittäinen ero budjettialijäämään verrattuna johtui vuonna 2000 valtionyhtiöiden osakemyynnistä saatujen tulojen eliminoinnista tilinpidon alijäämäalaskennassa. Kyseinen erä kuvautuu kansantalouden tilinpidossa rahoitustaloustoimena, jolla ei ole vaikutusta alijäämään. Koko valtiontalouden ylijäämää kohensi molempina vuosina budjetin ulkopuolisten rahastojen ylijäämäisyys.

4 Tietoja nettorahoitustarpeesta julkaistaan mm. valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, helmikuu ja Taloudellinen katsaus, syyskuu- julkaisuissa sekä Tilastokeskuksen Tilastokatsauksia- sarjassa.

Taulukko 3. Valtion nettoluotonannon (+) laskeminen budjetin ali/ylijäämästä, mrd. euroa

	2000*	2001*
A. Budjettitalouden nettorahoitustarve (+/-)	3,9	0,8
B. Budjetin rahoitustaloustoimet yhteensä (+)	-2,1	0,5
Lainananto (+)	0,1	0,1
Saadut lainojen takaisinmaksut (-)	-0,2	-0,1
Osakkeiden ja osuuksien hankinta (+)	0,2	0,6
Osakkeiden ja osuuksien myynnit(-)	-2,1	-0,0
C. Muut siirtosaamiset (+) ja -velat (-), (verojen ja tukien ajoituskorjaus, tulo- ja menorästit)	0,3	0,0
D. Korkeiden jaksotuskorjaus, netto (+/-)	0,3	0,0
E. Muut oikaisuerät (+/-)	0,9	-0,5
Siirrot budjetin ulkopuolisista rahastoista, netto	-0,3	-0,7
Ero valtion liikelaitosten nettotulojen kirjaamisessa	0,0	0,0
Muut kirjauserot (lähinnä erot emissio- ja kurssierojen kirjaamisessa)	1,1	0,2
Muut erot	0,0	-0,0
F=B+C+D+E. Budjettitalouden korjauserät yhteensä (+)	-0,5	0,1
A+F.= Budjettitalouden nettoluotonanto (+) /-otto (-)	3,4	0,8
G. Budjetin ulkopuolisten rahastojen nettoluotonanto (+) /-otto (-)	1,1	1,7
A+F+G. Valtion nettoluotonanto (+) tilinpidossa	4,5	2,5

* = ennakkotieto

EMU-velka

EMU-velkaan luetaan julkisyhteisöjen kansantalouden muilta sektoreilta ja ulkomailta saamat velkakirjalainat, joukkovelkakirjalainat, lyhytaikaiset arvopa-perit, muut lyhytaikaiset lainat sekä käteisraha. EMU-kriteerinä käytetty velkakäsite poikkeaa EKT95:stä sekä arvotuksen että kattavuuden osalta. EKT95:n mukaisessa rahoitustilinpidossa rahoitusva-rat ja velat arvotetaan markkina-arvoon, sen sijaan EMU-velka arvotetaan nimellisarvoon. EKT95:n mukaisista rahoitusvaateista johdannaisia, kauppa-

luottoja ja siirtovelkoja ei huomioida velan kannassa, mutta ne otetaan huomioon velan muutokseen vai-kuttavina erinä.

Kaikki velan muutokseen vaikuttavat tiedot esite-tään sulautettuina. Ulkomaan valuutan määräinen velka tilastoidaan swap-sopimusten mukaisissa va-luutoissa eikä alkuperäisissä nostovaluutoissa. Valti-on käteisrahavelkana tilastoidaan vain kierrossa ole-vien kolikoiden arvo eikä valtion koko metalliraha-vastuuta.

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto ja velan muutos

Julkisyhteisöjen EMU-velkaan ja sen muutokseen vaikuttaa nettoluotonoton/-annon ohella moni muu tekijä. Taulukossa 4 on kuvattu ESA95:een perustuvan alijäämäraportoinnin mukaiset erät. Taulukosta nähdään, paljonko julkisyhteisöjen nettosaatavat talouden muilta sektoreilta ja ulkomailta kasvoivat, mikä oli EMU-velkaan kuulumattomien velkojen (siirtovelkojen yms.) nettomuutos sekä paljonko valuuttakurssit ja erilaiset kirjauserot vaikuttivat EMU-velan muutokseen.

Summaamalla taulukon erät A–E saadaan julkisyhteisöjen EMU-velan muutos vuoden aikana. Etumerkiltään positiiviset erät vaikuttavat velkaa lisäävästi. Koska EMU-velka kuvaa julkisyhteisöjen velkaa muille sektoreille, kaikki erät on tilastoitu sulautettuina eli julkisyhteisöjen sisäiset saamiset ja velat on vähennetty.

Kansantalouden tilinpidon mukainen nettoluotonanto (A.) kirjataan taulukkoon 4 vastakkaismerkkinä; vuosien 2000–2001 positiivinen nettoluotonanto vaikuttaa velkaa vähentävästi. Lähes

vastaavasti kuin kumpanakin vuonna kertyi ylijäämää, lisääntyivät julkisyhteisöjen finanssisijoitukset muihin sektoreihin eli rahoitusvarojen *sulautettu* nettohankinta (B.). Erityisesti työeläkelaitokset lisäsivät sijoituksiaan julkistalouden ulkopuolelle, lähinnä ulkomaille (B.2 ja B.4). Vastaavasti työeläkelaitosten sijoitukset valtion joukkovelkakirjoihin vähentyivät pienentäen julkisyhteisöjen sisäistä velkaa (EMU-velan sulautuserää). Myöskään valtionyhtiöiden yksityistämisestä ei enää vuonna 2001 kertynyt tuloja, mikä osaltaan selittää julkisyhteisöjen osakesijoitusten nettomääräistä kasvua (B.4).

EMU-velka ei kata kaikkia ESA95:n mukaisia rahoitusvaateita. Johdannaisten, kauppaluottojen ja siirtovelkojen vaikutus EMU-velan muutokseen kuvataan taulukon 4 kohdassa C. Muita raportoidun velan muutokseen vaikuttavia tekijöitä (E.) ovat mm. velan konversioista aiheutuneet pääomatappiot, erot kassa- ja suoriteperusteisten kirjausten välillä sekä muut mahdolliset kirjauserot.

Taulukko 4. EMU-velan muutokseen vaikuttavat tekijät, mrd. euroa

	2000*	2001*
A. Julkisyhteisöjen raportoitu nettoluotonanto vastakkaismerkkinä	-9,2	-6,6
B. Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen nettohankinta, sulautettu	10,1	7,9
B.1. Julkisyhteisöjen talletukset (plus-merkki= talletukset lisääntyvät nettomääräisesti)	1,6	-1,5
B.2. Sijoitukset muihin arvopapereihin kuin osakkeisiin	6,2	4,8
B.3. Lainananto	-0,2	0,2
B.4. Osakesijoitukset	1,2	4,0
B.5. Muut rahoitussaamiset	1,3	0,3
C. EMU-velkaan kuulumattomien velkojen nettohankinta, sulautettu (miinus-merkki = velan lisäys)	-0,5	0,0
D. Valuuttakurssivaikutus	0,3	0,1
E. Muut	0,7	-0,3
F. EMU-velan muutos (plus-merkki kuvaa velan kasvua)	1,3	1,2

* = ennakkotieto

Velkakanta vaateittain

EMU-velkaan luetaan EKT95:n mukaisessa alijäämäraportissa julkisyhteisöjen kansantalouden muilta sektoreilta ja ulkomailta saamat velkakirjalainat, joukkovelkakirjalainat, lyhytaikaiset arvopaperit (valtion velkasitoumukset, kuntatodistukset), muut

lyhytaikaiset lainat (käytetty shekkililuotto, vekselit) sekä käteisraha (kierrossa olevien kolikoiden arvo) (taulukko 5).

Ulkomaan valuutan määräinen velka mitataan swap-sopimusten mukaisissa valuutoissa.

Taulukko 5. Suomen EMU-velka rahoitusvaateittain, miljoonaa euroa

	1998	1998	2000*	2001*
Käteisraha	227	241	252	211
Lyhytaikaiset arvopaperit	2 595	1 470	5 109	7 040
Joukkovelkakirjalainat	47 391	48 372	45 527	44 253
Muut lyhytaikaiset lainat	36	65	198	121
Muut keskipitkä- ja pitkäaikaiset lainat	6 309	6 288	6 632	7 253
Velka yhteensä	56 557	56 435	57 718	58 879
Velka, prosenttia BKT:sta	48,8	46,8	44,0	43,6

*= ennakkotieto

Termejä:

EMU-velka =	Julkisyhteisöjen sulautettu bruttovelka nimellisarvoisena
Sulautettu velka =	Julkisyhteisöjen sisäisiä ja välisiä velkoja ei lueta mukaan
Bruttovelka =	Rahoitussaamiset (omaisuus) eivät vaikuta velkaan
EMU-alijäämä =	Julkisyhteisöjen nettoluotonotto/-anto
(Rahoitus)alijäämä =	nettoluotonotto = negatiivinen nettoluotonanto
Budjettialijäämä =	(tässä) valtiontalouden kassalaskelman mukainen nettorahoitustarve
Julkisyhteisöt =	valtio, paikallishallinto ja sosiaaliturvarahastot (ks. Käsitteet ja menetelmät)
Valtiontalous =	budjettitalous ja budjetin ulkopuoliset rahastot
EKT95 = ESA95 =	“Euroopan tilinpitojärjestelmä 1995”, EU:n uudistettu, taloustilastojen laadintaa ohjaava käsikirja, joka alijäämäraportoinnissa otettiin käyttöön vuonna 2000
ESA79 =	Alijäämäraportointia ennen vuotta 2000 ohjannut EU:n tilastokäsikirja

Maittaiset tiedot:

EU:n tilastovirasto Eurostat julkistaa alijäämäraportoinnin mukaiset maittaiset tiedot. Eurostatin julkistamia tietoja voi selata osoitteesta: www.europa.eu.int/comm/eurostat. Tiedot löytyvät myös kuukausittain ilmestyvästä Eurostatin julkaisusta EC economic data pocket book.

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Julkinen talous 2002:2
Offentlig ekonomi
Public Economy

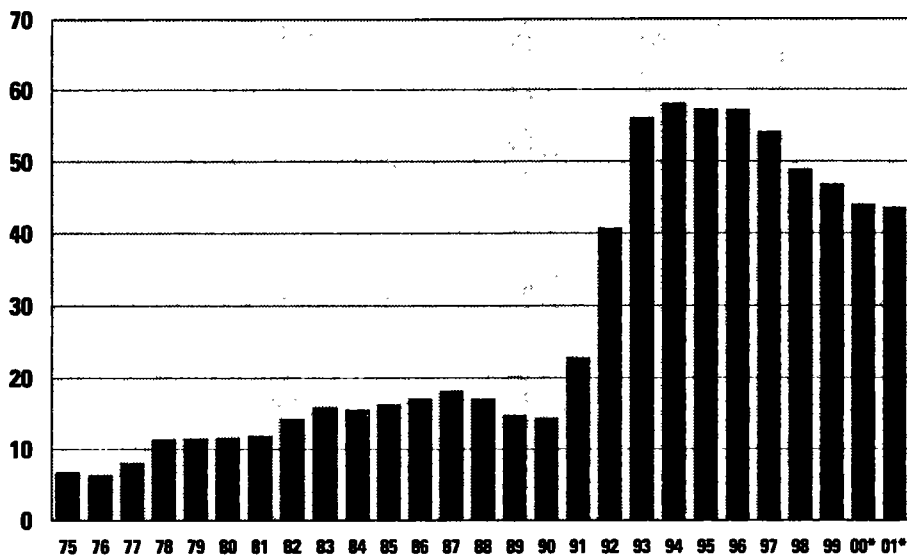
Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries:

Paula Koistinen-Jokiniemi, (09) 1734 3362
Elli Paakkolanvaara (09) 1734 2262
www.tilastokeskus.fi/tk/to/emuindex.html

Vastaava tilastojohtaja – Ansvarig statistikdirektör –
Director in charge:

Markku Suur-Kujala

Julkisyhteisöjen EMU-velka 1975-2001*, prosenttia BKT:sta

TILASTOKESKUS